

EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych

ZESPÓŁ SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH

W GŁOGOWIE MŁP.

LICEUM

I. CELE EDUKACYJNE

1. Zapoznanie ucznia ze strukturami obronności państwa oraz z formami spełniania powinności obronnych przez organy administracji i przez obywateli.
2. Przygotowanie ucznia do działania ratowniczego w sytuacjach stanowiących zagrożenie dla ludzkiego życia bądź zdrowia.
3. Nauczenie ucznia udzielania pierwszej pomocy w różnych sytuacjach urazowych.
4. Wdrażanie ucznia do świadomego uczestnictwa w życiu regionu i kraju na wypadek różnych zagrożeń.
5. Kształtowanie postaw społecznych uczniów bazujących na takich wartościach, jak solidarność ludzka w obliczu zagrożenia oraz obowiązek niesienia pomocy potrzebującym i słabszym.
6. Uświadomienie uczniowi powinności ochrony zdrowia własnego i innych ludzi.
7. Uświadomienie uczniowi obowiązku poszanowania instytucji życia zbiorowego.
8. Kształtowanie postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie ucznia we współczesnym świecie.
9. Rozwijanie dociekliwości poznawczej uczniów oraz umiejętności rozwiązywania problemów.
10. Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji indywidualnych i grupowych.

II. KONTROLA I OCENA

1. Każdy uczeń otrzymuje w ciągu semestru minimum 3 oceny. Uczeń otrzymuje oceny w skali 1- 6, z „+” i „-”.
2. Ocenie podlegają następujące formy sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia:
 - odpowiedzi ustne,
 - wypowiedzi pisemne (zadania domowe),
 - sprawdziany pisemne (testy, sprawdziany, kartkówki),
 - aktywność (udział w lekcji i konkursach),
 - praca w zeszycie przedmiotowym,
 - praca w zeszycie ćwiczeń
 - praca w grupie.

3. Przy wypowiedzi ustnej pod uwagę brane są:

- znajomość poznanych zagadnień,
- samodzielność wypowiedzi,
- sposób w jaki uczeń buduje swoją wypowiedź (ład wypowiedzi, elementy kultury żywego słowa).

4. Przy wypowiedziach pisemnych ocenie podlega:

- zgodność z tematem,
- poprawność merytoryczna i stylistyczna,
- kompozycja (podział na części, spójność, logiczność),
- estetyka (pismo, marginesy).

5. Sprawdziany pisemne są obowiązkowe, zapowiadane uczniom i wpisywane do dziennika z 1 tygodniowym wyprzedzeniem. Sprawdziany przeprowadzane są po omówieniu określonej partii materiału np. jednego działu lub po zrealizowaniu tematycznej części z danego materiału. Uczniowie znają zakres materiału przewidzianego do kontroli. Ze sprawdzianów i zapowiedzianych kartkówek nie można zgłosić nieprzygotowania.

Sprawdziany i kartkówki oceniamy według systemu punktowego.

- 0%-40% - ndst
- 41%-59% - dop
- 60%-79% - dst
- 80%-89% - db
- 90%-95% - bdb
- 96%-100% - cel

6. Odpowiedzi ustne i kartkówki dotyczą materiału z ostatnich trzech lekcji.

7. Uczeń, który opuścił sprawdzian, pisze go w terminie dogodnym dla niego.

8. Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu w terminie 2 tygodni od daty otrzymania informacji o ocenie niedostatecznej.

9. Praca domowa jest kontrolowana na bieżąco. Uczeń musi być przygotowany z trzech ostatnich lekcji lub zadanej partii materiału (np. działu).

10. Prace domowe mogą być pisemne, ustne lub polegać na przygotowaniu określonych materiałów potrzebnych na lekcję. Prace mogą być krótko lub długoterminowe.

11. Aktywność, czyli czynny udział ucznia w pracy na lekcji, jest nagradzana plusem (4 plusy = cel) lub oceną.

Uczeń obowiązkowo prowadzi zeszyt. Przynajmniej raz w roku otrzymuje ocenę za prowadzenie zeszytu. Pod uwagę przy ocenianiu brane są poniższe elementy:

- estetyka zeszytu,
- staranność zapisu,
- systematyczność w zapisach lekcyjnych,
- daty na marginesie przy tematach lekcji,
- numeracja lekcji,
- podkreślenie tematów.

12. Uczniowie, którzy mają opinie/orzeczenia Poradni Psychologiczno Pedagogicznej oceniani są według obniżonych kryteriów o 10% ze sprawdzianów i kartkówek. Mogą mieć wydłużony czas pisania sprawdzianów i kartkówek o 15%. Na wniosek ucznia może nastąpić zmiana formy sprawdzenia wiadomości z pisemnej na ustną i odwrotnie.

13. Ocena śródroczna i roczna jest wynikiem oceny proponowanej przez nauczyciela, wynikającej z rozpoznania poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności.

14. Ostateczna decyzja należy do nauczyciela przedmiotu. Określenie sposobu wglądu rodzica/opiekuna prawnego w sprawdzone i ocenione prace ucznia.

Sprawdzone i ocenione prace ucznia są udostępnione rodzicom w szkole w obecności nauczyciela na wywiadówkach, konsultacjach i spotkaniach indywidualnych.

15. Uczeń ma możliwość poprawienia oceny proponowanej na koniec roku o stopień wyższej. Obowiązuje test pisemny z całego roku i odpowiedź ustna. Z testu uczeń musi otrzymać minimum 75% punktów, aby go zaliczyć i przystąpić do odpowiedzi ustnej. Dopuszczalna jest inna forma poprawy oceny. Zadania są adekwatne do oceny na jaką poprawia.

Ogólne wymagania na poszczególne oceny z edukacji dla bezpieczeństwa w klasie pierwszej .

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Uczeń:					
Dział I. Podstawy pierwszej pomocy					
1. Organizacja pierwszej pomocy	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje potencjalne źródła zagrożenia w kontakcie z poszkodowanym • oceniania własne możliwości w kontekście zakresu pierwszej pomocy • wymienia nazwy służb ratunkowych i podaje ich numery alarmowe • prawidłowo wzywa pomoc • stosuje uniwersalne środki ochrony osobistej • wymienia przedmioty, jakie powinny znaleźć się w apteczce np. domowej, samochodowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie „stan zagrożenia życia” • wymienia działania wchodzące w zakres pierwszej pomocy • podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w lasach • wskazuje sposób zabezpieczenia się przed zakażeniem w kontakcie z krwią i płynami ustrojowymi osoby poszkodowanej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje, kiedy wezwać pomoc i w jaki sposób przekazać informacje o zdarzeniu • wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w miejscu zdarzenia • prezentuje sposoby zadbania o własne zdrowie 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje definicję, wymienia cele i zadania pierwszej pomocy • opisuje przeznaczenie środków znajdujących się na wyposażeniu apteczki pierwszej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia znaczenie podejmowania działań z zakresu udzielania pierwszej pomocy przez świadka zdarzenia oraz przedstawia jego rolę • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć

2. Kontrola funkcji życiowych	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje osobę w stanie zagrożenia życia • podaje przykład aplikacji na telefon komórkowy wspierającej udzielanie pierwszej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia następstwa zaburzeń czynności układów stanowiących „triadę przeżycia” • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje rolę układów oddechowego, krążenia i nerwowego dla prawidłowego funkcjonowania organizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia rolę układu nerwowego, układu krążenia i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub do zagrożenia życia
3. Utrata przytomności	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia przytomność poszkodowanego • ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund) • udrażnia drogi oddechowe tzw. rękoczynem czoło-żuchwa • prawidłowo wzywa pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • układa osobę nieprzytomną w pozycji bocznej ustalonej • zapewnia osobie nieprzytomnej komfort termiczny • systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej 	<ul style="list-style-type: none"> • zna zasady postępowania z osobą nieprzytomną • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia objawy utraty przytomności 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej

<p>4. Resuscytacja krążeniowo- -oddechowa dorosłych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia przytomność poszkodowanego • ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund) • wykonuje podstawowe czynności resuscytacji krążeniowo-oddechowej • wykonuje na fantomie uciski klatki piersiowej i sztuczne oddychanie samodzielnie i we współpracy z drugą osobą • prawidłowo wzywa pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady zdarzeń, w których dochodzi do nagłego zatrzymania krążenia • przedstawia sytuacje, w których można prowadzić resuscytację z wyłącznym uciskaniem klatki piersiowej • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasady postępowania z osobą nieprzytomną • wymienia oznaki zatrzymania krążenia • omawia uniwersalny algorytm w nagłym zatrzymaniu krążenia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie „nagłe zatrzymanie krążenia” • opisuje algorytm podstawowych czynności resuscytacyjnych u osoby dorosłej • wymienia warunki i czynniki zapewniające resuscytację wysokiej jakości 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zastosowanie automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED) oraz wskazuje na jego znaczenie dla zwiększenia skuteczności akcji resuscytacyjnej
--	---	--	--	--	---

5. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa dzieci	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia przytomność poszkodowanego • ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund) • wykonuje podstawowe czynności resuscytacji krążeniowo-oddechowej • wykonuje na fantomie uciski klatki piersiowej i sztuczne oddychanie samodzielnie i we współpracy z drugą osobą • prawidłowo wzywa pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady zdarzeń, w których dochodzi do nagłego zatrzymania krążenia • przedstawia sytuacje, w których można prowadzić resuscytację z wyłącznym uciskaniem klatki piersiowej • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasady postępowania z osobą nieprzytomną • wymienia oznaki zatrzymania krążenia • omawia uniwersalny algorytm w nagłym zatrzymaniu krążenia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie „nagłe zatrzymanie krążenia” • opisuje algorytm podstawowych czynności resuscytacyjnych • wymienia warunki i czynniki zapewniające resuscytację wysokiej jakości 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zastosowanie automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED) oraz wskazuje na jego znaczenie dla zwiększenia skuteczności akcji resuscytacyjnej
6. Zadławienia	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje podstawowe czynności pierwszej pomocy w zadławieniu • prawidłowo wzywa pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje na fantomie tzw. rękoczyny ratunkowe w przypadku zadławienia • wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie i mechanizm zadławienia 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia algorytm podstawowych czynności ratowniczych w zadławieniu, w zależności od wieku i stanu poszkodowanego
7. Rany, krwawienia i krwotoki	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje opatrunek uciskowy • prawidłowo wzywa 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykłady zapobiegania urazom w sporcie, w domu, w pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zasady pierwszej pomocy w urazach 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje metody udzielania pierwszej pomocy w urazach 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia objawy związane z najczęstszymi obrażeniami i krwotokami

	pomoc	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć 			
8. Sposoby opatrywania ran	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje opatrunek osłaniający na ranę w obrębie kończyny • prawidłowo wzywa Pomoc • stosuje opatrunek uciskowy 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykłady zapobiegania urazom w sporcie, w domu, w pracy • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć • zatamuje krwotok za pomocą opaski uciskowej 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zasady pierwszej pomocy w urazach kończyn • zatamuje krwotok z trudno dostępnych miejsc: pachy, pachwiny, szyi 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje metody udzielania pierwszej pomocy w urazach kończyn • omawia zasady pierwszej pomocy w urazach z użyciem broni konwencjonalnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia objawy związane z najczęstszymi obrażeniami narządu ruchu • definiuje „krwotok masywny” • zatamuje krwotok z wykorzystaniem stazy taktycznej
9. Uszkodzenia kości i stawów	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady unieruchomienia złamań kości długich i stawów (zasada Potta) • w sytuacjach symulowanych prawidłowo unieruchamia kończynę po urazie w zastanej pozycji 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia sytuacje, w których może dojść do urazów kręgosłupa • wymienia przykłady zapobiegania urazom w sporcie, w domu, w pracy • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasady unieruchomienia złamań kości długich i stawów (zasada Potta) • opisuje metody udzielania pierwszej pomocy w urazach kończyn • wymienia objawy związane z najczęstszymi 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasady pierwszej pomocy w urazach kończyn • przedstawia metody przenoszenia poszkodowanych z urazem kręgosłupa 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia cel doraźnego unieruchomienia kończyny (ograniczenie ruchu, zmniejszenie bólu, ograniczenie ryzyka pogłębienia urazu, umożliwienie bezpiecznego transportu) • opisuje przykłady

	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje dostępny sprzęt do unieruchomienia złamanej kończyny • prawidłowo wzywa pomoc 	własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć	obrażeniami narządu ruchu		powikłań wynikających z urazu kręgosłupa
10. Oparzenia termiczne i chemiczne	<ul style="list-style-type: none"> • demonstruje metodę chłodzenia w przypadku oparzenia kończyny • prawidłowo wzywa pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykłady zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy w oparzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie „oparzenie”, wymienia przyczyny i rodzaje oparzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zasady postępowania w przypadku oparzenia termicznego
11. Podtopienia	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje sytuacje, w jakich dochodzi do tonięcia • wyjaśnia zagrożenia związane z wodą • wyjaśnia, jak zapobiegać tonięciu i wypadkom w akwenach wodnych • prawidłowo wzywa pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady zagrożeń w środowisku wodnym • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, na czym polega udzielenie pierwszej pomocy osobie podtopionej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnicę między podtopieniem a utonięciem 	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza etapy pomocy w podtopieniach • podejmuje w sytuacji symulowanej czynności pierwszej pomocy po wydobyciu poszkodowanego z wody (pozycja bezpieczna, zapobieganie zachłyśnięciu i wychłodzeniu)

12. Zatrucia	<ul style="list-style-type: none"> • w sytuacji symulowanej podejmuje prawidłowe działania wobec osoby podejrzanej o zatrucie • prawidłowo wzywa pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega udzielenie pierwszej pomocy w zatruciach • podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zasady bezpieczeństwa w pomieszczeniach skażonych tlenkiem węgla lub innymi gazami toksycznymi 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zatrucia tlenkiem węgla (czadem), lekami lub środkami odurzającymi, wymienia ich objawy 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia algorytm podstawowych czynności ratowniczych w zatruciach, w zależności od środka trującego
13. Pogryzienia, użądlenia, wstrząs, udar i zawał	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze przyczyny wstrząsu • stosuje zasady postępowania przeciwwstrząsowego (ułożenie, ochrona przed wychłodzeniem, wsparcie psychiczne poszkodowanego) • prawidłowo wzywa pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, w lasach • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega udzielenie pierwszej pomocy we wstrząsie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zagrożenia związane z wystąpieniem wstrząsu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia algorytm podstawowych czynności ratowniczych w sytuacji wstrząsu anafilaktycznego
Dział II. Przygotowanie do działań ratowniczych w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń (wypadków masowych i katastrof)					
14. Międzynarodowe prawo humanitarne	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje obiekty opatrzone międzynarodowymi znakami ochrony zabytków 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia podstawowe akcje podejmowane w regionie przez Polski Czerwony Krzyż 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i określa zakres działania wybranych stowarzyszeń i organizacji, np. Polskiego Czerwonego Krzyża 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia podstawowe zasady międzynarodowego prawa humanitarnego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia główne dokumenty ONZ regulujące funkcjonowanie obrony cywilnej w świecie
15. Ochrona ludności i zwierząt	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasady postępowania w przypadku awarii instalacji chemicznej, 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ środków promieniotwórczych na ludzi, zwierzęta, żywność 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia sposoby zabezpieczenia żywności i wody przed skażeniami 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie pojęć: „odkażanie”, 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zastosowanie indywidualnego pakietu radioochronnego

	<p>środka transportu lub rozszczelnienia zbiorników z substancjami toksycznymi</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia możliwości wykorzystania środków podręcznych i masek przeciwgazowych do ochrony ludzi przed szkodliwym wykorzystaniem toksycznych środków przemysłowych oraz bojowych środków trujących 	<p>i wodę</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia materiały, które można wykorzystywać jako zastępcze środki ochrony dróg oddechowych i skóry 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polegają zabiegi specjalne i sanitarne • omawia sposób użycia indywidualnego pakietu przeciwichemicznego 	<p>„dezaktywacja”, „dezynfekcja”, „deratyzacja”</p>	
16. Służby ratownicze	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia rolę i zasady funkcjonowania Państwowej Straży Pożarnej oraz Państwowego Ratownictwa Medycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje działania podejmowane przez Państwową Straż Pożarną oraz Państwowe Ratownictwo Medyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje ochotnicze służby i podmioty ratownicze, takie jak: Ochotnicza Straż Pożarna i Pogotowie Ratunkowe 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe
17. Ostrzeganie i alarmowanie ludności o zagrożeniach	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje rodzaje alarmów i sygnałów alarmowych • wskazuje drogi ewakuacji w szkole • potrafi zainstalować w telefonie komórkowym dostępny w miejscu swojego zamieszkania system ostrzegania o lokalnych zagrożeniach 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje zasady zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu • wyjaśnia zasady zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność • wyznacza strefę bezpieczeństwa w sytuacji zagrożenia 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zasady ewakuacji ludności i środków materiałowych • rozróżnia zagrożenia czasu pokoju i czasu wojny 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje i rozpoznaje rodzaje alarmów oraz sygnałów alarmowych • wskazuje miejsca ukrycia się po ogłoszeniu poszczególnych alarmów 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice
18. Zagrożenia naturalne, budowlane	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje zagrożenia i ich źródła • opisuje obowiązki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasady postępowania podczas pożaru, w przypadku wypadków 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas powodzi, pożaru lub 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, w szkole i w najbliższej okolicy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasady postępowania w przypadku awarii instalacji chemicznej,

<p>i komunikacyjne</p>	<p>pieszego i kierowcy w zakresie zachowania się na drodze w momencie przejazdu karetki pogotowia lub innego pojazdu z włączonymi sygnałami uprzywilejowania</p>	<p>komunikacyjnych, w czasie zagrożenia powodzią, w przypadku katastrofy budowlanej, wycieku gazu z instalacji w budynku mieszkalnym, odnalezienia niewypału lub niewybuchu, zagrożenia lawiną, intensywnej śnieżycy</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi dobrać odpowiedni rodzaj środka gaśniczego w zależności od rodzaju pożaru (np. płonąca patelnia, płonący komputer) 	<p>innych klęsk żywiołowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia rodzaje i zasady użycia podręcznego sprzętu gaśniczego 	<p>środka transportu lub rozszczelnienia zbiorników z substancjami toksycznymi</p>
<p>19. Zagrożenia związane z działalnością człowieka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zasady zachowania się w przypadku zdarzeń terrorystycznych (np. w razie wtargnięcia uzbrojonej osoby do szkoły, centrum handlowego) • wyjaśnia znaczenie cyberprzemocy • wskazuje niewłaściwe zachowania dotyczące cyberprzemocy • rozpoznaje znaki substancji toksycznych na pojazdach i budowlach 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia procedury postępowania w przypadku wystąpienia cyberprzemocy • opisuje właściwą reakcję w sytuacji wystąpienia cyberprzemocy • omawia wpływ środków promieniotwórczych na ludzi, zwierzęta, żywność i wodę • podaje sposoby zabezpieczenia żywności i wody przed skażeniami 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia materiały, które można wykorzystywać jako zastępcze środki ochrony dróg oddechowych i skóry 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykłady skutków użycia środków biologicznych, chemicznych i wybuchowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie terroryzmu (w zakresie zagrożenia terrorystycznego)
<p>Dział III. Bezpieczeństwo państwa i edukacja obronna</p>					
<p>20. System bezpieczeństwa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i uzasadnia geopolityczne, militarne 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zadania parlamentu, prezydenta, 	<ul style="list-style-type: none"> • określa zakres działania wybranych organizacji pro 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwy formacji służb mundurowych układu 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje wyzwania dla

narodowego Rzeczypospolitej Polskiej	i gospodarcze aspekty bezpieczeństwa państwa	rady ministrów w dziedzinie obronności oraz elementy systemu obronnego państwa	obronnych, których definicję określa ustawa z dnia 11 marca 2022 r. o Obronie Ojczyzny (dz. U. poz. 655), zwanych dalej „organizacjami proobronnymi”	pozamilitarnego państwa oraz wyjaśnia zadania tych służb w systemie bezpieczeństwa państwa	bezpieczeństwa indywidualnego i zbiorowego, kategoryzować je, przypisywać właściwe znaczenie w kontekście bezpieczeństwa lokalnego i całego państwa
21. Powinności obronne i kryzysowe władz, instytucji oraz obywateli	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia rolę świadczeń obywateli na rzecz obronności oraz zadań i kompetencji władz państwowych i samorządowych w tym zakresie 	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje się w podstawowych zasadach zarządzania kryzysowego i rozumie jego istotę 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady zarządzeń, jakie mogą wydać władze w związku z kryzysem 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie pojęć „siatka bezpieczeństwa” i „infrastruktura krytyczna” 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje analizy wybranych zjawisk społecznych (stany nadzwyczajne) z wykorzystaniem właściwej terminologii
22. Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zadania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia struktury Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia podstawowe uzbrojenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia podstawowe wyposażenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej
23. Reagowanie w sytuacji zagrożenia działaniami wojennymi	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje ograniczenia organizmu ludzkiego związane z brakiem snu, wody i pożywienia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia wpływ czynników atmosferycznych na możliwości przetrwania 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje sposób wykorzystania środków podręcznych w celu zwiększenia szans przetrwania 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zjawisko paniki oraz omawia sposoby jej przeciwdziałania 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia możliwości pozyskiwania wody i pożywienia występujących w środowisku naturalnym
24. Cyberbezpieczeństwo w wymiarze	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zasady identyfikacji podstawowych zagrożeń 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje podstawowe zagrożenia cyberbezpieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia podział ról w czasie współdziałania układu militarnego z podmiotami 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia wybrane definicje cyberbezpieczeństwa zawarte w ustawie z dnia 5 	<ul style="list-style-type: none"> • odbiera ze zrozumieniem, tworzy i przedstawia złożone wypowiedzi

wojskowym	cyberbezpieczeństwa		układu pozamilitarnego	lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1369, z 2021 r. poz. 2333 i 2445 oraz z 2022 r. poz. 655) oraz dokumentach NATO	dotyczące roli i miejsca cyberbezpieczeństwa militarnego w systemie cyberbezpieczeństwa państwa
25. Zasady posługiwania się bronią	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przeznaczenie broni strzeleckiej 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zasady bezpiecznego obchodzenia się z bronią 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia podstawowe elementy broni palnej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia podstawowe elementy broni palnej 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zasady składania i rozkładania broni
26. Bezpieczeństwo podczas strzelania	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zasady zachowania się na strzelnicy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasady bezpiecznego i efektywnego posługiwania się bronią strzelecką 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasadność stosowania środków ostrożności podczas strzelania 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje warunki wpływające na celność strzelania 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wykonać strzelanie z wykorzystaniem: broni kulowej, pneumatycznej, replik broni strzeleckiej (ASG), strzelnic wirtualnych albo laserowych